

9692.

Hammarland
Torp(Östan-
träsk)by.

= Åland Mu-
seum N:o

10.

Föremål upprävdade av mag. Ella Kivikoski 27.6.-10.7.1933 på bonden K.A. Salminens hemman Norrgård i Hammarland socken, Torp(Östanträsk) by, i den s.k. Sjöhaugen. Å gravfältet som omfattat 20 högar och två stensättningar har tidigare utförts grävningar av stud. E.W. Drake, som år 1931 undersökt högarna N:ris 14-16 o. 18-20 (Kat. N:o 9448 A) och mag. C.Ramsdahl som år 1932 undersökt högen N:o 17 och stensättningarna N:o 21 o 22. De nu undersökta högarna äro N:ris 1,3,6-11, således 8 stycken. Grävningsberättelse och kartor ligga i topografiska arkivet.

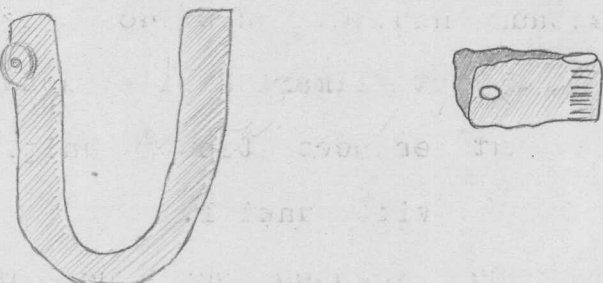
Hög N:o 1.

1. Två små krukskärvor, den ena en kantbit, f. i högens SW-del och knappast tillhörande begravningen.
2. Kol från olika delar av högen, jmf. det svarta lagret å kartan.

Hög N:o 3.

3. En i två delar avbruten järnnit, starkt förrostad, f. vid punkt 1.
4. Två starkt förrostade järnfragment, tydl. av en nit, f. vid punkt 2.
5. En spik, avbruten i spetsen. F. i brandlagret å punkt 3.

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

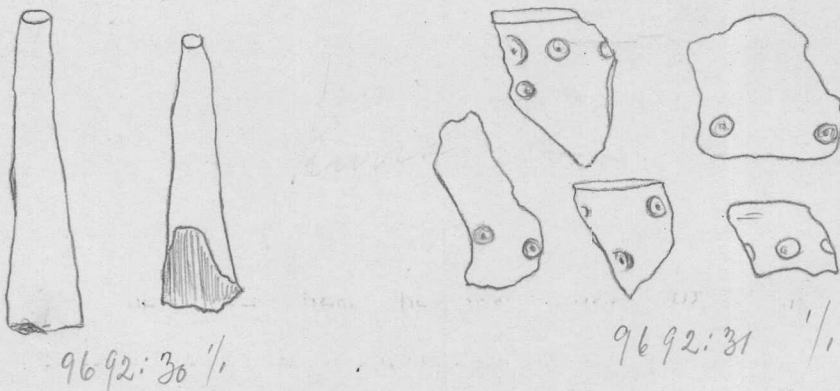
6. En järnnit, sönderfallen i två delar. Vid den litet fastrostade ben. F. i brandlagret å punkt 4.
  7. Järnnit, f i brandlagret vid punkt 5.
  8. Avbruten järnnit, f. i brandlagret vid punkt 6.
  9. Avbruten järnnit i två delar, f. vid p.7.
  10. Järnnit, f. vid p.8 i undre kanten av brandlagret.
  11. Järnnit, avbruten, f. vid p. 9.
  12. Järnnit med därvid fastrostade benskärvor, f. vid p. 10.
  13. Järnmärla, ändorna tillplattade, annars rund (valok.9456.) i genomskärning. Se avbildningen. F. vid p. 11 i brandlagret.
-
14. Litet bronsbeslag, se avbildningen, det böjda partiet linjeornerat. F. i sållet i jord som tagits från det svartaste området å kartan. (valok.9456.)

9692. 15. En mängd kolbitar, f. i området a (det svar-
Hammarland, taste lagret) å kartan.
- Torp (Östan- 16. 34 krukskärvor av ljus, hård lera, där-
träsk). ibland en liten kantbit med något utåt-
skjutande rand, linjeornerad. F. som föreg.
17. Ett litet nithuvud av brons, trol. från
en kam. F. som föreg.
18. Två hela och en avbruten järnnit samt
ett tiotal nitfragment, f. som föreg.
19. En avbruten spik, f. som föreg.
20. 7 bitar av benföremål, tydl. av en kam,
6 ornerade med räta linjer eller korslag-
da dubbellinjer, den sjunde en kantand.
F. som föreg.
21. Fragment av benföremål med något svängd
inåtböjd kant. Se avbildn. F. som föreg.
-
22. En handfull fragment av benföremål, där-
ibland 5 ornerade (linjer eller korslagda
dubbellinjer), delvis förvittrade. F. som
föreg.
23. En gråvit sten, f. som föreg.
24. Brända ben 2.875 gr., f. som föreg.
25. En ask kolbitar, funna i området b.

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

26. En nit jämte ett tiotal nit-och spikfrag-
ment, ett av dem fastrostad vid en svängd
bit av benföremål. F. som föreg.
27. Ett tjugutal små krukbitar, möjligen till-
hörande samma föremål som skärvorna N:o
16. F. som föreg.
28. Ett tjugutal ornerade små benskärvor, åt-
minstone delvis av kammar, ornerade med lin-
jer, korslagda dubbellinjer och en skärva
dessutom med koncent. ringar. F. som föreg.
29. En handfull ornerade, men åtminstone del-
vis slipade benbitar av något benföremål
(en del kanske av kammar), på somliga
fastnat rost av nitar, somliga visa nit-
hål. F. som föreg. 38 gr.
30. Två avlånga avbrutna benföremål, runda till
genomskärningen, avsmalnande åt ena ändan. (valok.9455.)
Se avbildn. F. som föreg.

31. Tio flata (eller något litet välvda) bi-
tar av benföremål, ornerade med koncentriska
ringar. F. som föreg.

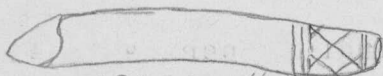

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

32. En liten järnten, kanske av nit, f. som föreg.

33. En bit av benföremål (skaft?) med -genomskäring, avbruten i ena ändan, å den andra avsmalnande ändan ornerad med tvär- och korslinjer. Se avbildn. F. som föreg.

(valok.9455.)

34. Brända ben, ^{9692.33 %} 2.120 gr., f. som föreg. i området b.

35. En handfull kol från området CBD.

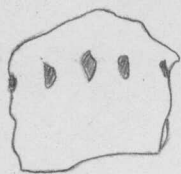
36. Brända ben, 16 gr., som föreg.

37. 35 små krukbitar av hårdbränd tämligen ljus vara. På 6 otydlig linjeornering. F. som föreg.

38. Ett rostet järnfragment, f. som föreg.

39. Ett 90-tal delvis alldeles små krukskär-
vor, tydl. av samma kruka som N:o 37.
F. i området ABD.

40. En krukbit av liknande vara som N:o 37 och 39 men ornerad med en rad gropar, instuckna. Se avbildn. F. som föreg.

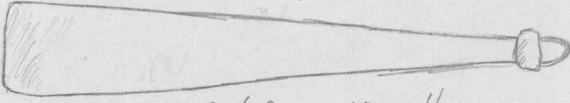

9692.40 %

9692.41 %

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

41. Två bitar av lerkruka, kantbitar, av samma kvalitet som föreg., men ornerade med låga runda gropar. Se avbildn. F. som föreg.
42. En handfull kol., f. som föreg.
43. En lerkruka, sönderfallen men ihopklistrad i museet. Höjd 0,02. Krukan stod upprätt (valok.9457.) på brandlagret och var fylld med brända ben. F. å punkt 12.
44. Brända ben från krukan. 292 gr.
45. Två ornerade bitar av benföremål, den ena av en kam, den andra tydl. av samma föremål som N:o 31. F. i krukan.
46. Ett 20-tal flata benbitar, tydl. av något föremål. F. som föreg.
47. Ett avlångt, åt ena ändan avsmalnande remändebeslag av brons. Se avbildn. Längd (valok.9456.) 7,8 cm. Funnen tätt intill krukan N:o 43.
-
48. Brända ben, 205 gr., f. som föreg.
49. Två flata benbitar med isittande järn- nitar. F. som föreg.
50. Fragment av järnföremål, kanske liten nit. F. som föreg.
51. En handfull kol., f. som föreg.

9692.

52. Ett fragmentariskt bronsbeslag av tunnt bleck med isittande fyra nitar samt ett tomt nithål. F. alldeles invid krukan N:o 43.

53. En bit av bronsbleck, dubbelböjd, trol. av samma föremål som N:o 52 och funnen som den.

54. Ett illa rostat flat järnföremål, synbarligen järnbeslag med inåt böjda ändor. F. som föreg.

Hög 6.

55. En liten, delvis skadad järnnit, f. på p. 1 i brandlagret.

56. En järnnit, f. vid p. 2.

57. Järnnit, avbruten, f. vid p. 3.

58. Järnnit, f. vid p. 4. Längd 40 mm.

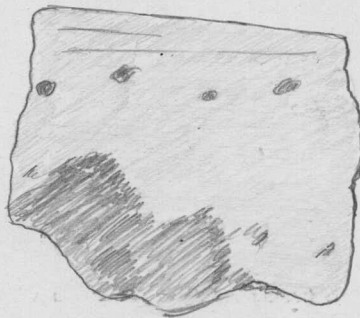
59. Tre järnnitar, av vilka en hel och de övriga skadade. Längd 38; 36,5; 28 mm. F. vid p. 5.

60. Järnnit och -spik. längd 34 och 31 mm. F. vid p. 6.

61. Två järnnitar, 33 och 20 mm långa, från brandområdet.

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

62. Ett 30-tal större eller mindre bitar av nitar eller spikar. F. från det större området med brända ben (se kartan).
63. Brända ben från det större spridningsområdet, 348 gr.
64. Brända ben, 8 gr., från det mindre spridningsområdet.
65. Kol från brandområdet.
66. Ca 35 krukskärvor, ornerade, från brandområdet.
67. En kantbit av lerkruka, ornerad med låga gropar (se avbildn.) samt ett tjugutal små krukskärvor, funna i det mindre området med brända ben eller alldeles därintill.

9692:67

68. En järnnit samt tre -spikar eller avbrutna nitar, f. i brandområdet som N:o 61.

Hög. N:o 7.

69. Brända ben, 292 gr., se området ang. på kartan.

9692. 70. Kol från brandområdet.
- Hammarland.
- Torp (Östan-71. Bitar av en brand, angiven å kartan i r.a. trask).
72. 6 fragment av nitar eller spikar, f. i rutan a.
73. Ett nötskal, f, som föreg.
74. En smal liten bronsten, kanske av en kedjelänk, samt ett annat något välvt fragment av bronsföremål. F. som föreg.
75. Pärlor: Tre röda facetterade av karneol, en av dem avlång, samt två vita dito; (valok.9455,) två vita facetterade glaspärlor och en större samt fem alldeles små runda dito; av glasmassa: två illa skadade stora grönaaktiga pärlor med otydliga "ögon" samt en halv dylik, en blågredelin med utstående gula vårtor, en ornerad med blå, vita, röda och gula ränder, en cylinderformad grå med röda "ögon" och linjer, en rund mörkblå med ornering i vitt, gult och rött; en ljusgrön med röda linjer, två alldeles små ornerade gula, en röd, en mörkblå med ljusare strimmor, en mörkblå ornerad, en tämligen flat silvergrå med ljusare strimmor, en grå med mörkare linjer till formen påminnande om en kattfotsblomma, samt fem fragment av en grön pärla. F. som föreg.
76. Ett 30-tal krukbitar, f. som föreg.

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

77. 6 bitar brändflera, f. som föreg.
78. En hel järnnit (längd 37,5 mm), ett nithuvud samt sju andra fragment av järnnitar. F. i rutan a.

79. Ett litet fragment av benkam, ornerad med korslagda dubbellinjer och snedstreckning.

Se avbildn. F. som föreg.

80. Två små vita glaspärlor, en avlång något skadad svart pärla med blåvita ränder, en illa bränd gråaktig samt halvan av en ljusgrön med mörkare strimmor, till formen påminnande om en kattfotsblomma; alla tre av glasmassa. F. som föreg.

81. Ett 30-tal krukbitar, bland dem en kantbit, f. som föreg.

82. Två små fragment av bronskedja, svensk typ. F. som föreg.

83. Övre delen av ett "björntand"-hängsmycke (valok.9456.)

av brons, försedd med ögla. Se avbildn. F. som föreg.

84. Pärlor: Två vita facetterade avlånga något skadade av karneol; en rund och en något flat blå av glas; en liten vit dito; två små flata vita och en gul av glasmassa, en något större rund vit, en större illa bränd blåaktig, en "kattfots"- (valok.9455.)

9692.

Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

pärkla, mörkgrå och vit; alla av glasmas-
sa, samt två små "goldüberfangene" dubbel
pärlor. F. i r. b.

85. Sju fragment av järnnitar, f. som föreg.

86. En liten bronsring, se avbildningen, f. (valok.9456.)
som föreg.

87. 24 bitar av lerkruka eller bränd lera,
f. som föreg.

88. Två bronsfragment: en smal bronsten, spet-
sig i ena ändan, samt en dubbelvikt till
plattad bronsplåt, tydl. av ett beslag,
f. som föreg.

89. Pärlor: en vit facetterad av karneol,
två illa brända runda vita av glas, en (valok.9455.)
stor grön ornerad med rött och gult av
glasmassa samt tre ihopsmultna (en blå och
en grönaktig glasmassa- samt en vit glaspärkla)
pärlor. F. i rutan c.

90. Ett 20-tal kruk- eller lerbitar, brända;
däribland en bit av ett lerkärils nedre
kant. F. som föreg.

91. En hel nit samt fyra fragment av nitar,
f. i r. e.

92. En liten gul emaljpärkla samt skärvor av

9692. en krossad grön pärla; f. som föreg.
Hammarland.
- Torp (Östan-
träsk).
93. 44 bitar av lerkruka eller bränd lera.
F. som föreg.
94. En ask krukbitar eller bitar av bränd
lera, f. i högens periferiska delar.
- Hög N:o 8.
95. En lerkruka alldeles sönderkrossad tjockt
och poröst gods, f. vid p.1.
96. Brända ben, 306 gr., från krukan N:o 95.
97. Några kolbitar, f. som föreg.
98. En handfull kol från brandområdet.
99. Fragmentarisk järnnit, f. vid p. 2.
100. Järnnit, längd 32,5 mm, f. vid p. 3.
101. En illa rostad järnspik l. nit, f. vid
p. 4.
102. Ett nithuvud och en avbruten nit, f. vid
p. 5.
103. En illarostad järnnit med därvid fastros-
tad bit av en annan dylik, f. vid p.6.
104. Ett i två delar sönderfallet nithuvud av

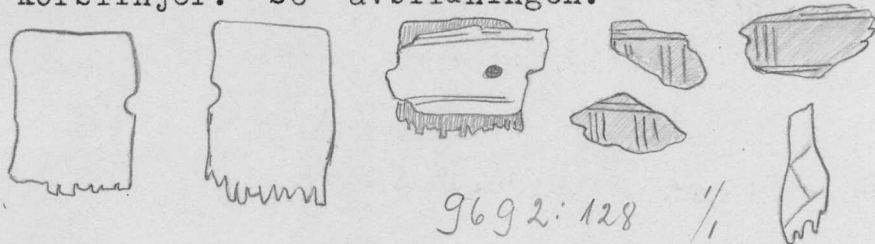

9692. järn samt en större något rostig benbit
 på vilken det låg; f. vid p. 7.
- Hammarland,
 Torp (Östan-
 träsk).
105. En avbruten järnnit, f. vid p.8.
106. En järnnit, 39 mm lång; f. vid p.9.
107. En järnnit, avbruten i två delar, f. vid
 p.10.
108. Två järnnitar, 42,5 och 27 mm långa; funna
 vid p.11.
109. En avbruten järnnit, 31,5 mm lång, f. vid
 p. 12.
110. En järnnit, 24,5 mm lång, f. v. p. 13.
111. En avbruten järnnit, f. v. p. 14.
112. En järnnit, 28,5 mm lång, f. vid p.15.
113. En järnnit, 29,5 mm lång, f. vid p.16.
114. En avbruten järnnit, f. v. p.17.
115. Två ihoprostade nithuvuden, f. v. p.18.
116. En avbruten järnnit, f. v. p.19.
117. Sex mer eller mindre fragmentariska nitar,
 f. i en klump vid p.20.
118. En avbruten järnnit, f. vid p.21.

9692. Hammarland, Torp (Östanträsk).
119. En stor avbruten järnnit med därvid fastrostade fragment av andra dylika, f. vid p. 22.
120. Fyra hela nitar samt 36 nitfragment, f. i sället i jord från brandlagrets område.
121. Brända ben, 500 gr., från brandlagret. Området angivet med rött å kartan.
122. En ask krukskärvor av hård, rödbränd lera, funna i en hög, ang. med blått på kartan.
123. Ett 60-tal delvis alldeles små krukskärvor från olika delar av högen.
- Hög N:o 9.
124. Två stora askar krukbitar av en alldeles sönderkrossad kruka, bottenen ändå tämligen hel. Bottenens diameter ca 19 cm. Krukan är av mycket tjockt grovt gods. F. vid p.1.
125. Brända ben, 1037 gr., f. i och omkring krukkan n:o 124.
126. En ask krukskärvor och bitar av bränd lera, f. å rösområdet i högen.
127. Brända ben, 62 gr., f. som föreg.

9692. 128. 19 bitar av benkam, plockade fram bland de brända benen i museet. Av bitarna äro (valok.9455.) sju ornerade med linjer och en av dessa visar hur kammen varit konstruerad: över och understycket äro där ännu tillsammans ihopnitade med en liten järnnit. En av de övriga bitarna visar spår av ristade korslinjer. Se avbildningen.

129. Fyra brons(?)ringar, delvis övertäckta med rost och ihoprostade, tydl. av en kedja. F. som föreg.

130. En ask kolbitar från rösområdet.

131. Bitar av ett förkolnat trä, f. vid p.2.

132. Kolbitar, f. i en hög i sandjord vid p.3.

133. En illarostad järnnit, f. vid p.4.

134. En rostig järnnit, längd 30 mm, f.vid p.5.

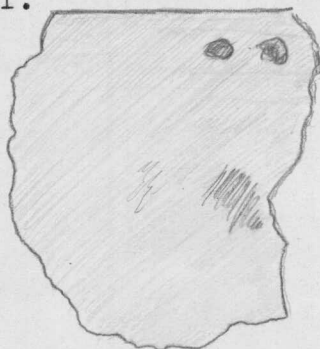
135. En rostig järnnit, längd 29mm, f. vid p.6.

136. En avbruten järnnit, längd 27 mm, f. vid p.7.

137. En järnnit, längd 43,5 mm, f.v.p.8.

138. En järnnit, längd 28,5 mm, f. vid p.9.

9692. Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).
139. En illarostad järnspik, 51,5 mm lång, f. vid p.10.
140. En järnnit, 34,5 mm lång; ett nithuvud samt två järnspikar f. i en klump vid p.11.
141. Ett järnbeslag med därvid fastrostat nithuvud(?), f. vid p.12.
142. En liten bit silverbleck, låg ovanpå nitarna N:o 140.
143. 28 mer eller mindre fragmentariska järn-
nitar eller spikar, f. vid sällning av jord från rösområdet.
144. En liten järnring med ändorna lindade om varandra, f. som föreg.
145. Fyra små kamfragment av ben, f. som föreg.
146. En liten bit av silver(?)bleck och tre små bronskulor, f. som föreg.
- Hög N:o 10.
147. Kantbit av lerkruka, ornerad med två groppar (se avbildn.) samt tre krukskärvor; f. i r. b l.

9692:147

9692.

148. 8 fragmentariska järnnitar, f. i det svarta lagret i b 4.

Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

149. Brända ben, 88 gr., f. som föreg.

150. 6 små benkamfragment, av dem tre linjeornerade och en med isittande liten bronsnit. F. som föreg.

151. 2 illa brända pärlor av glasmassa och 8 små bronsklumpar; f. som föreg.

152. 20 bitar av lerkruka och bränd lera, däribland två kantbitar av kruka. F. som föreg.

153. Brända ben, 27 gr., f. i r. b 3.

154. Ett litet benkamfragment, linjeornerat, tydl. av samma kam som N:o 150. F. som föreg.

155. Ett illa rostat avbrutet föremål (nit?) av järn, 4 fragment av järnnitar, en bronsring med fastrostad järnbit, en klump av brons och järn samt fyra små bronsklumpar; f. som föreg.

156. En mycket liten bronsspiral, f. som föreg.

157. 8 bitar av kruka och bränd lera, f. som föreg.

158. En illarostad järnnit, 34 mm lång, f. i c 1.

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

159. 12 bitar av lerkruka och bränd lera fr.
r. c 1 och c 2.

160. Kantbit av en kruka, f. i b 5.

161. En mörkblå pärla av glasmassa, f. som fö-
reg.

162. En fragmentarisk järnnit, f. som föreg.

163. Brända ben, 4 gr., f. som föreg.

164. 14 bitar av lerkruka och bränd lera, där-
ibland tre kantbitar av kruka, f. i c 3.

165. Brända ben, delvis mycket stora bitar,
762 gr., f. som föreg.

166. Ett 40-tal järnfragment, åtminstone det mes-
ta av nitar; f. som föreg.

167. 37 små smultna bronsklumpar, f. som föreg.

168. Tre benkamfragment, av vilka två ornerade (valok.9455.)
och försedda med var sin bronsnit. F.
som föreg.

169. En dubbelpärla av glasmassa, något skadad,
f. som föreg.

170. Två bitar av bronsked, länkarna bildade
av dubbla ringar; f. som föreg.

9692. 171. En liten bronsspiral samt två små fragment av en dylik; en söndrig ring(?) av mycket tunn bronstråd, sönderfallen i flera bitar. F. som föreg.
- Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).
172. En oformig bronsklump samt en annan smul-
ten ihop med järn; f. som föreg.
173. Brända ben, 190 gr. fr. r. c 4 och c 5.
174. Fem fragment av järnnitar, f. som föreg.
175. En liten bronsspiral, (5-6 varv); f. i r. c4.
176. En gul, något av elden skadad pärkla av
glasmassa samt en tredubbel ljus; f. som
föreg.
177. Tre små bronsklumpar; f. som föreg.
178. Ett 60-tal krukbitar av ett tjockt grovt
käril med spår av eld; f. i r. c 4 och c 5.
179. En avbruten järnnit, f. i c 5.
180. Några brända benbitar, f. som föreg.
24 gr.
181. Brända benbitar, 200 gr., f. i d 2, d 3 och
d 4.
182. Tre järnfragment, tydl. av nitar från d 2.
183. 10 järnfragment av nitar och spikar, f. i d 4.

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

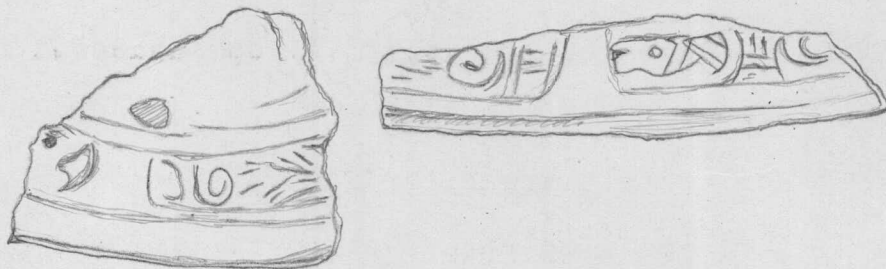
184. Ett 50-tal bitar av kruka och bränd le-
ra, tydl. tillhörande samma föremål som N:o
178. F. i d 3 och d 4.

185. En ask brända kol från brandområdet.

185a. 11 ljusgrå stenbitar (kalksten?) fr. högen.

Hög N:o 11.

186. 10 bitar av en oval spännbuckla lik Pe-
tersen, Vikingetidens smykker s. 68, fig.52; (valok.9456.
f. i det svartaste området under en sten
på linjen b 4 - c 4 (stenen är märkt å
kartan med N:o 1.)

187. 8 bitar av bronskedja, bildad av S-forma
de länkar; f. som föreg. (valok.9456.

188. En mycket förrosta nit samt två bitar
av dylika; f. i a 3.

189. Fyra små ocornerade lerkruksbitar; f. som
föreg.

190. 17 små ocornerade lerkruksbitar; f. i r. a 4

9692. 191. 18 små bitar av kruka eller bränd lera,
Hammarland, f. i b 2 och b 3.
- Torp (Östan- 192. 8 järnfragment, tydl. av nitar; f. i b 3.
träsk). 193. 3 bronsfragment, f. som föreg.
194. En blå tredubbel- och en blå dubbelpärla
samt en gul enkel, alla av glasmassa.
F. som föreg.
195. En hel järnnit och 15 fragmentariska;
f. i b 4.
196. 4 blå och 2 gula dubbelpärlor, en mörkblå
och två illa brända enkelpärlor, alla av
glasmassa. F. som föreg.
197. 4 bitar bronsbleck (av spännbucklan N:o 187)
samt en bit bronsked, f. som föreg.
198. Brända benbitar, 202 gr., f. som föreg.
199. Ett 20-tal krukbitar, f. i b 4 och b 5.
200. 14 hela och ett femtiotal fragment av
järnnitar, f. i r. c 4.
201. Brända ben, 1030 gr., f. i c 4.
202. Ca 230 krukskärvor, f. som föreg.
203. 5 små benkamfragment, två av dem ornerade,

9692.
Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

- det ena med vertikala enkel-, det andra
med korslagda dubbellinjer. F. som föreg.
204. Bit av bronsnål(?), f. som föreg.
205. Liten bit av bronsked (samma som N:o 187),
f. som föreg.
206. Två brons- och ett järnfragment, det sena-
re med fastrostade benbitar. F. som föreg.
207. Pärlor:
Liten blå dubbelpärla av glas.
Gul dubbelpärla av glasmassa.
Mörkblå enkelpärla " " " " " "
Två deformerade pärlor av glasmassa, den
ena blå, den andra ljus.
208. Kol från brandområdet.

Valok. 9692:43

9692.

Hammarland,
Torp (Östan-
träsk).

valok

Plåt 9456.

valok

Plåt 9455.